

Prekrasan stari grad s mnoštvom velikih starih trgova, crkvi, muzeja i tvrđavom

*Nalazi se podno Alpa, okružena jezerima Lago di Garda i Lago Iseo, što ga čini i jakim turističkim centrom *Na 245 m visokom brdu Cidneo, nalazi se jedna od najvećih utvrda Italije, s brojnim zidinama i tornjevima

Breša je još jedan grad biser Lombardije, potpuno zaboravljen od naših putničkih agencija. Posjetili smo ga nakon sajma u Parmi, kao zgodno mjesto za prespavati na putu dalje. Otkrili smo prekrasan stari grad s mnoštvom velikih starih trgova, crkvi, muzeja i tvrđavom koja se nadvija nad njim. Iako ima nešto manje od 200.000 stanovnika, ima treću najveću industrijsku zonu Italije s jakom automobilskom i strojarskom industrijom. U njoj je sjedište poznate tvornice oružja Beretta. Ima čak i metro. Nalazi se podno Alpa, okružena jezerima Lago di Garda i Lago Iseo, što ga čini i jakim turističkim centrom.

Hotel smo našli kod prekrasne zgrade stare željezničke stanice iz 1854. g., do koje je moderni autobusni kolodvor u čijoj smo garaži parkirali auto. Nešto dalje je i novi trgovачki centar Freccia Rossa s još jednom velikom garažom.

Crkve i samostani

Breša ima jako mnogo starih crkvi. Nažalost da se obiđu sve nema se baš vremena. Na putu do centra nailazimo na S. Maria dei Miracoli iz 1488. godine s nesvakidašnjim pročeljem

od bijelog mramora, s lođom i stupovima dodanim skoro stoljeće kasnije. Skrećemo u malu uličicu i izbijamo kod velikog kompleksa crkve i samostana San Francesco d'Assisi iz 13. stoljeća. Bogata unutrašnjost s olтарom i slikama Moretta, Gerolama i Caravaggia. Prekrasno unutrašnje dvorište sa stupovima. Par metara daleje Santa Maria della Pace s polovine 18. stoljeća s dvije prelijepе kupole i unutrašnjosti mnogo ljepšom nego li je ono što se vidi izvana. Konačno stizemo do 31 m visokog tornja sa satom Torre della Pallata iz 1248. g. Služio je kao gradska riznica, skladište, zatvor. Krajem 16. stoljeća dobiva u podnožju fontanu, koja simbolizira bogatstvo vodom i dva obližnja jezera. Skrećemo u pješačku zonu. Odmah u blizini crkva San Giovanni Evangelista sa slikama Romanina i Moretta. Nešto daleje crkva i samostan San Giuseppe u kome je Diocesan Muzej sa crkvenim blagom i svetim slikama.

Srce grada

Najuži centar grada čine tri trga međusobno povezana kratkim ulicama i prolazima. Prvi je Piazza della Loggia, najljepši trg grada čije prekrasne palače počinju graditi 1433. godi-

Pallazzo della Loggia

Utvrd Sokol Italije

Nova i stara Katedrala

Castello

Na 245 m visokom brdu Cidneo, nalazi se jedna od najvećih utvrda Italije, s brojnim zidinama i tornjevima. Okružuje je šuma i parkovi, pa je omiljena za šetnju stanovnika grada. Zamak nazivaju Sokol Italije jer budnim okom pazi na grad u podnožju. Bila je uporište Venecije, obitelji Visconti, Austrije. U njemu su dva muzeja. Oružja i Risorgimento (ujedinjenja).

ne. Dominira renesansna Pallazzo della Loggia, u kojoj je gradska vijećnica. Završena je 1570. godine na mjestu prvotne, nakon 80 godina grad-

nje. Stupovi, stepeništa i četvrtasta kupola je ističu od ostalih zgrada. Južnim dijelom dominira stara i nova palača Monte di Pietà. Stara je s kraja 15. stoljeća, a nova sto godina mlađa. Istim se venecijanski elementi balkona. Dio iz 1480. godine se smatra najstarijim muzejom u Italiji, jer su ugrađene rimske ploče i kamenje sa ciljem pokazivanja narodu rimske civilizacije. Na istočnom dijelu je palača s arkadama i tornjem s astronomskim satom. Na vrhu je zvono po kome dva zvonara, popularno nazvana Tone i Batista, udaraju čekićima. Prolazimo kroz venecijanski prolaz do trga Vittora, s prekrasnim palačama prošlog stoljeća. Podignut je 1932. godine i sav je u mramoru. Dominira zgrada pošte i toranj sa satom, kao i zgrada

da od cigle. Sav je u arkadama i pravo je mjesto okupljanja. Par koraka dalje je Piazza Mercato, gdje se nekada trgovalo i široka ulica Corso Giuseppe Zanardelli, u kojoj se nalazi Teatro Grande podignuto u 17. stoljeću na mjestu starijeg izgrađenog sto godina ranije. Kazalište i cijela ulica dobivaju i arkade.

Odlazimo do trga Piazza Paolo VI (nekada Piazza del Duomo) s dvije katedrale. Starom i novom. Rijedak je grad koji nije srušio staru i na njenom mjestu podigao novu. Stara je s kraja 11. stoljeća i cilindričnog je oblika. Nova se počela graditi u 17. stoljeću i građena je i preuređivana još dvjesto godina. Odlikuje ju velika kupola i oljni poznačaj majstora.

Na trgu je i palača Broletto s tor-

njem. Razni stilovi gradnje, kamen i cigla govore o tome da je vječito rušena i građena. Neki dijelovi su iz 12. stoljeća. Inače grad je doživio velika bombardiranja u drugom svjetskom ratu i dobar dio staroga grada je bio porušen.

Ulica muzeja

Via dei Musei govori da je to ulica muzeja. Ovaj dio grada se nalazi pod zaštitom UNESCO-a. Idemo duž nje i prvo nailazimo na malu crkvu Santa Maria della Caritta, s prekrasnom unutrašnjosti. Slijedi palača Martinieng u kojoj je arheološki muzej, a potom ostaci rimskog foruma podignutog 74. godine od Cara Vespaziana. Iza su i ostaci kazališta. Grad se u to doba zvao Brixia. Malo je ostalo

od nekada prekrasnog trga kao i drugih rimskih građevina i zidina koje su opasavala grad. Zidine su ustupile mjesto širokim bulevarima s drvoređima. Dalje niz ulicu muzeja je najveće blago grada, kompleks San Salvatore - Santa Giulia. Samostan i crkvu San Salvatore je osnovao 753. godine langobardski kralj Desiderius i njegova žena Ansa. Crkva Santa Giulia je podignuta 1499. godine. U kompleksu je muzej grada sa slikama starih majstora, povijesni dio koji pokriva nekoliko razdoblja, a jedan od najvažnijih eksponata je križ koji se konstituo u procesijama, optočen zlatnim pločicama i draguljima. Kupovinom ulaznice posjećuju se i stare crkve.

Tekst i foto: Boris Pletikosa

www.pletikosa.com

kako početi

DANIJELA DE BONA - KUTINA

Mjesečari

Povratak u četiri zida na kojima se taložila žbuka njihova udaljavanja sličio je na povratak zatvorenika u poznatu celiju. Vezala ih je burma, tuđa mišljenja i upitni pogledi djece koja su im vjerovala. Ona. Bila je napeta, a svoju napetost rješavala je velikim spremanjima, razmještanjima, a ponekad bi je uhvatila istinski bolna glavobolja. Promatrala ga je kao drvenog lutka rasklimanih udova kojima onaj tko upravlja povlači loše poteze. Svi pokušaji spašavanja sličili su na valove koji se razbijaju o stijenje, povlače se i ostavljaju onu neugodu u iščekivanju sljedećeg vala.

On. Povlačio se po kući premještajući stvari s jedne strane na drugu, povremeno bi zasjeo prebirati po programima na televizoru, uzdahnuvši da ga i ona može čuti. Što god učinio, znao je da je ne bi oraspoložilo, a govornik nikada nije bio.

Ona je to znala.

I zašto mu je baš sve to zamjerala, pitao se osluškujući njeno kretanje kućom. Imao je moć brzog odbacivanja svega onog što je zahtijeva-

lo previše razmišljanja, a nije davalо konkretnog rezultata. Čisto gubljenje vremena. Volio ju je onako kako zna. Omekšat će ona kad-tad, pa nema nikoga osim nas.

Ona će jedne večeri u jednom trenutku osjetiti zamor od kojeg će tonuti poput olova. Umorna, od čega? Od prevelikih očekivanja, sebe, njege. Željela je biti savršena. Nametnula si je opaki ritam i za vrijeme tih uskakanja u zadane uloge shvatila je da njega nigdje nema.

Ona je, smatrao je on, mogla i bez njega.

Te noći kada ju je tjeskoba progutala, odlučila se za kraj. Nije bilo bitno kakav. Nije razmišljala o onome što će biti poslijе, smatrala je da nije moglo biti teže. Smatrali su je borcem. Možda je u ratu i bila, ali u miru se pogubila. Bitno je bilo ne probuditi se više. Tonusi, zaspala je, bez sna, mirna. Probudila ju je zbrka. Kroz maglicu je hvatala zvukove i nejasne prilike oko sebe.

On ju je vukao za sobom objasnjavajući nešto usput, znanima i neznanima.

O autorici

Danijela De Bona (1968.) rođena je u Pakracu, živi u Kutini. Piše jer se tada osjeća poput čarobnice

Opet se pravda. Jadan. Pomisli ona, i zaspie.

Nije znao nositi se s nastalom situacijom. U tudim očima tražio je objašnjenje za njen čin, jer on ju očito nije poznavao. Prepušto je drugima da to rješavaju, struka to umije. Je li nešto primijetio u posljednje vrijeme?

Ne, a što je trebao primijetiti?

Od tada je često sanjao jedan te isti san, njegovu noćnu moru, u njemu je gradio kuću, ali nikada je do kraja nije sagradio. Krov nikada nije postavio.

Ona je zavapila u sebi zbog neuspjelog čina jer s ovom stigmom trebalo se nositi.

Za vrijeme njenog oporavka on je sjedio pored njenog kreveta i gledao kroz nju.

U jednom trenutku ona je osjetila sažaljenje.

On je i dalje bio prisutan, ali sada se nije i njenog čudnog uma još više bojao.

Ona se od njegove blizine još više ježila.

Funkcionirali su kao mjesečari. U njima više nije bilo odraza onog drugog. Šutnja između njih bila je neprobojna.

Kakva okrutna zbilja.

Ni kućnog ljubimca da odagna pažnju.

Danijela De Bona